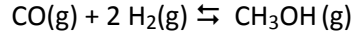

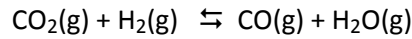
Çalışma Soruları 10: Bölüm 16

10.1) Ticari olarak metanol (CH_3OH), karbon monoksit ile hidrojenin tepkimesinden elde edilir.

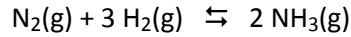
500 K'de 2,00 L'lik bir kapta dengede olan bir karışım, 0,0406 mol CH_3OH , 0,170 mol CO ve 0,302 mol H_2 içermektedir. Bu sıcaklık için K_d 'yi hesaplayın.

10.2) 2,0 litrelik bir kaba 0,20 mol CO_2 , 0,10 mol H_2 ve 0,16 mol H_2O gazları konuluyor. Bir süre sonra, sistem 500 K'de, aşağıda verilen tepkimeye göre dengeye ulaşıyor.

- a) CO_2 , H_2 ve H_2O 'nun başlangıçtaki kısmi basınçlarını hesaplayın.
- b) Dengede $P_{\text{H}_2\text{O}} = 3,51$ atm olduğuna göre CO_2 , H_2 ve H_2O 'nun dengedeki kısmi basınçlarını hesaplayın.
- c) Tepkimenin K_p 'sini hesaplayın.

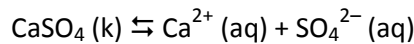
10.3) Aşağıdaki tepkimenin 450 °C 'deki denge sabiti, $K_p = 4,51 \times 10^{-5}$ olduğuna göre;

Aşağıda verilen her bir karışımın 450 °C'de dengede olup olmadığına karar verin. Eğer karışım dengede değilse, dengeye ulaşabilmek için tepkime hangi yönde (tepkimeye giren maddeler veya ürünler yönünde) ilerler?

- a) 98 atm NH_3 , 45 atm N_2 , 55 atm H_2
- b) 57 atm NH_3 , 143 atm N_2 , 0 atm H_2
- c) 13 atm NH_3 , 27 atm N_2 , 82 atm H_2

10.4) Aşağıdaki tepkimenin 25 °C'deki denge sabiti $K_d = 2,4 \times 10^{-5}$ dir.

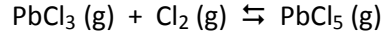
- a) 25 °C'de $\text{CaSO}_4\text{(k)}$ 'in suyla karıştırılmasıyla oluşan doymuş bir CaSO_4 çözeltisindeki Ca^{2+} ve SO_4^{2-} iyonlarının dengedeki derişimleri nedir?
- b) Çözeltinin hacmi 1,4 L ise dengeye ulaşmak için en az kaç gram $\text{CaSO}_4\text{(k)}$ gerekir?

10.5) $4 \text{NH}_3\text{(g)} + 5 \text{O}_2\text{(g)} \rightleftharpoons 4 \text{NO(g)} + 6 \text{H}_2\text{O(g)}$ $\Delta H = -904,4 \text{ kJ}$

Yukarıdaki tepkimeye göre, NO'nun dengedeki verimini, aşağıdaki değişikliklerin her biri nasıl etkiler? Artırır, azaltır veya değıştirmmez olarak cevaplarınızı yazın.

- a) $[\text{NH}_3]$ artışı,
- b) $[\text{H}_2\text{O}]$ artışı,
- c) $[\text{O}_2]$ azalışı,
- d) Tepkimenin gerçekleştiği kabın hacminin küçültülmesi,
- e) Katalizör eklenmesi,
- f) Sıcaklık artışı.

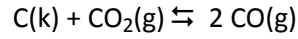
10.6) Aşağıdaki tepkimenin 300 °C'deki denge sabiti $K_p = 0,087'$ dir.

300 °C'de bir kabın içinde 0,50 atm PbCl_3 , 0,50 atm Cl_2 ve 0,20 atm PbCl_5 bulunuyor.

- Dengeye ulaşabilmek için tepkime hangi yönde (tepkimeye giren maddeler veya ürünler yönünde) ilerler? Tepkime oranını (Q) kullanın.
- Her bir gazın dengedeki kısmi basıncını hesaplayın.
- Kabın hacminin artırılması, dengedeki karışımdaki Cl_2 'nin mol kesrini nasıl etkiler?
- Tepkime ekzotermik olduğuna göre, sistemin sıcaklığının artırılması, dengedeki karışımdaki Cl_2 'nin mol kesrini nasıl etkiler?

10.7) Aşağıdaki tepkime için denge sabiti bağıntısını yazın.

Aşağıdaki tablo, toplam 1 atm basınçta bulunan $\text{CO}_2(\text{g})$ ve $\text{CO}(\text{g})$ 'in çeşitli sıcaklıklardaki mol kesirlerini göstermektedir. Her sıcaklık için K_p değerini hesaplayın. Tepkime endotermik mi, yoksa ekzotermik midir? Açıklayın.

Sıcaklık (°C)	CO_2 (mol %)	CO (mol %)
850	6,23	93,77
950	1,32	98,68
1050	0,37	99,63
1200	0,06	99,94